

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Svmma Casvvm
Conscientiæ, Sive De Instrvctione Sacerdotvm Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

14. De his, à quibus proprius Confessarius potest absoluere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

dimenta. Ob id securior est sententia prior; hoc vno addito post Conc. Trid. vt confiteatur non cuius, sed habent faciem aliquam confitendi. Aduertendum tamen est, non de causam sufficientem eligendi alium a proptio, propterycundiam, vel timorem, quod scilicet proprius non habebit nam opinionem de illo.

Sextus casus est iam sèpè dictus, mortis articulus, vel penitulum mortis. Tunc enim cuilibet Sacerdoti potest confiteri, vt alias diximus. Vnum est hic notandum, quod qui habet iurisdictionem in aliquos, potest in quacumque diocesis illos dire, & absoluere; potest enim suos subditos Episcopus, relatus cōfiteri, etiam in aliena diocesi, vt si forte ipsum contantur, vel ipsis iter facientibus occurrit, vt omnes tecum communiter.

*De his, à quibus proprius Confessarius potest
absoluere.*

C A P V T XIV.

Proprius Confessarius potest absoluere ab omnibus peccatis, quantumuis grauius, nisi a superiori fuerint ideo reseruata. Vnde Episcopus potest absoluere ab omnibus peccatis, præter reseruata a Papa; Curatus potest absolvere ab omnibus, exceptis reseruatis Papæ. Quod autem dico de Curaz, intelligere oportet de alijs ab Episcopo constitutis, vel explicitis in conuentibus Religiosorum, nisi aliquod habeant particularē priuilegium. Est enim obseruandum, cum Episcopo constituit aliquem Confessarium, non ob id dat facultatem absoluendi a reseruatis, nisi id explicet. Nam iver, cum quis habet priuilegium eligendi Confessarium, solum ab ijs potest absoluiri, quæ exprimit priuilegium, ex bullâ.

Circa casus Papæ reseruatos, id primo est considerandum communiter loquendo, nullum casum, nullumque peccatum esse Papæ reseruatum, nisi ratione alicuius censura restringatur.

Vnde sequitur primo cum Papa priuilegium dat absolucioni a casibus Papalibus, intelligitur dare facultatem absolucioni a censuris impedientibus taliter absolucionem peccatorum nam ratione harum tantum sunt Papales casus.

Sequi-

Sequitur secundò, quod ablata censura per Papam, ipsa peccata, propter quae erant censure, possunt absoluī a quolibet Confessario, vel Curato, nisi forte ista talia sint reseruata Episcopo. Nauar. in summa, cap. 27. n. 254. vult in tali casu, postea etiam a reseruatis ab Episcopo absoluī; quia, cum Papa relaxat censuram, ex consuetudine auseatur reseruatio inferioris: & hoc probabile est, & fieri potest.

Circa casus reseruatos Episcopo, scito, non solum ratione censuræ aliqua reseruari, sed etiam ratione ipsorum peccatorum, nulla existente censura.

Sunt autem isti casus reseruati Episcopo in triplici differencia, quidam de iure, quidam de consuetudine communi, quidam de particulari consuetudine in propriis Episcopatibus. De his regula certa dari non potest, quia quisq; Episcopus reseruare ea, quae suo Episcopatuī conuenire videntur.

Ea, quae iure reseruantur, tria videtur esse precipua, quamvis alii plura ponant, sed sunt incerta, nec auctores concordant.

Primum propriè inter peccata reseruata computatur, cum peccatum non sit, tamen inter reseruata est, quia ad Episcopū pertinet, pura voce orum dispensatio, omissis Papalibus, a quibus Papa solus dispensat, iuramentorum relaxatio: Irregularium non Papalium absolutio, & excommunicationum maiorum reseruatarum Episcopo etiam absolutio: hæc ad Episcopum pertinent.

Secundum est peccatum incendiariorum. Qui enim domos, vicos, agros dolose incendunt, excommunicandi sunt, vt dicit Caiet. ver. incendium; & si excommunicantur, ad Papam absolutio pertinet. Ante istam tamen excommunicatiōem, vt dicit Syl. verb. casus, ad Episcopum pertinet absolutio, vt habeatur 23. q. 8. cap. pessimam.

Tertium est peccatum graue, & scandalosum, propter quod non penitentia publica iniungebatur, vt concubinatus non, peccata blasphemiarum, & alia: hæc ad Episcopum pertinet, vt loco allegato dicit Syl. quamvis alii negent, cum iam penitentia publica non sit in usu. Potest Confessarius prædictaria sua vti utraque opinione, prout visum fuerit magis credere aliquando: quamvis sint iam tot priuilegia Confessorum, vt pauca, aut nulla sint Episcopo reseruata. Ea autem, quae ex communi consuetudine in omnibus Episcopatibus reseruantur, ista sunt homicidium, aut mutilatio actualis,

etimen falsiorum, ut qui in iudicio falso iuravit contra aliquem, vel tacendo verum, vel dicendo falso, qui etiam scripturas falsas faciunt. Non intendimus dicere de literarum apostolicarum falsariis: tales enim excommunicationem habent annexam. Rursum sacrilegia, aut rapina rerum Ecclesiasticarum, homicidia, vel vulnerationes in loco facio. Rursum diuinationes, & incantationes, inuocationesque demonum. Hæc quatuor reseruata sunt ex consuetudine communis Episcopis. Aduertendum tamen est, Romanos penitentiantes inferiores omnes ex quocumque loco ad se venientes posse ab omnibus his absoluere, & ab omnibus excommunicationibus reseruatis etiam Episcopis. Possunt enim quæcumque Episcopi possunt, immò plus: possunt enim ab aliquibus excommunicationibus, ac votis absoluere, a quibus non possunt Episcopi.

De scientia confessarij.

CAPUT XV.

Vltra illas conditiones tres prædictas, quarta necessaria est confessario, nempe scientia. Hæc autem quæ futura sit, ratio ipsa naturalis dictat: cum enim confessarius index sit fori interioris, necessarium est, ut corum, quæ sub suo foro accidunt, peritiam habeat.

Ex quo fit, ut teneatur scire, primò, quæ mortalia sint peccata, quæ venialia, saltem ex suo genere.

Secundo, circumstantias peccatorum necessarias.

Tertiò, casus, & excommunications, a quibus non possunt annexam; non enim peccatum, nisi excommunicatione possit, absoluvi potest.

Quartò, quæ peccata sunt annexa restitutioni, aut pauperi, aut pecuniae, aut damni illati.

Quintò, qui contractus liciti, qui illiciti, usurarij, simoniae, aut iniusti sint.

Sextò, quæ impedimenta sint absolutioni dandæ, quibus eis confessiones præcedentes sint repetenda. Quamus autem non sit opus hæc omnia exactè & signillatim scire, debet tamen saltem confessarius scire dubitare, & cognoscere causas dubios & difficultatem habentes, ut possit consulere peritos secretos non reuelata confessione, ut postea dicetur.